

Verlaten

Teamen met Romy Noordhof

Testend op zoek naar geitenpadjes

“Nadenken over een vaardigheid is moeilijk als je dat in het luchtledige moet doen”, vertelt ontwikkelaar Romy Noordhof (OK&I, Prototypes) over Reflex. Het resultaat is de 2.0-versie van een dashboard voor leerlingen en docenten. “Als je groei voor je ziet, en kunt werken met feed-up, feedback en feed-forward, heb je ook een praatstuk”.

Het is een trend in het onderwijs: de ontwikkeling van vaardigheden. Steeds meer partijen ontwikkelen instrumenten om die ontwikkeling in beeld te brengen.

Ook Cito werkt aan een prototype: Reflex. “Bij Reflex is de leerling aan zet.

Dat maakt het instrument wel uniek, ja”, vertelt Romy.

Directe aanleiding voor de ontwikkeling van Reflex was het testen van Klasse, Cito’s prototype voor samenwerking. Romy: “Daar zijn we gestart met een leerling-feedback op papier. Dat moest natuurlijk handiger kunnen, waardevoller ook.

Met Reflex hebben we een digitale tool die bruikbaar is bij alle vaardigheden, dus ook buiten Klasse om. Leerlingen geven er zichzelf feed-up en geven aan welke deelvaardigheden ze gaan oefenen. Ze geven zichzelf feedback en schalen zichzelf –

via hun eigen avatar – in op een niveau van startend tot expert. Op het eind geven ze zichzelf feed-forward in de vorm van een tip die ze de volgende keer willen oefenen.”

Visualisatie van groei

Romy ziet Reflex als een breed inzetbaar dashboard voor het inzichtelijk maken van vaardigheden. “Als leerlingen inloggen zien ze hun laatste tip aan zichzelf staan. In hun profiel vinden ze terug wat ze de vorige keer hebben geoefend en hoe ze daarin zijn gegroeid.” Ook voor leerkrachten is Reflex een mooi hulpmiddel. “Zij krijgen via Reflex gevisualiseerd waar groei plaatsvindt en hoe. Behalve dat leerkrachten profielen op leerlingniveau kunnen inzien, krijgen ze ook een overkoepelend beeld. Zo kunnen ze bijvoorbeeld patronen van groei, of stagnatie opsporen.”

De eerste reacties uit de praktijk zijn positief. “Docenten vinden het op dit moment superbelangrijk om vaardigheden te volgen. Vaak weten ze eigenlijk wel hoe het er bij hun leerlingen voor staat. Maar met Reflex kunnen ze de ontwikkeling ook volgen én erover in gesprek gaan met de leerling. Dat is een meerwaarde waar ze behoefte aan hebben. Dat blijkt uit vragen die we krijgen”.

Klopt het zelfbeeld?

Nu al vraagt de testgroep van docenten om uitbreiding van Reflex. “Op dit moment zit er één vaardigheid in de tool: samenwerken. Daarmee sluiten we ook aan op Klasse. Het is natuurlijk geen enkel probleem om ook andere vaardigheden toe te voegen, maar ik wil eerst weten of onze manier van visualiseren werkt.”

Dit wordt begin 2021 getest in een serieuze praktijktest van versie 2.0. Uit die test wil Romy een aantal punten leren. “Ik wil graag weten of leerlingen kunnen omgaan met een formative loop. Want kunnen ze dat wel bij vaardigheden: zelf aangeven wat ze willen oefenen en tips geven aan zichzelf voor verbetering? Daarnaast wil ik uittesten in hoeverre de tips die ze zichzelf geven, ook echt bruikbare handvatten zijn. Zijn die tips wel reëel? Of zien we terug dat ze zichzelf consequent over- of onderschatten? In dat geval kunnen we het prototype bijvoorbeeld uitbreiden met peer feedback, of docent feedback.”

In de testfase maken Romy en haar collega’s de Cito-prototypes bewust niet te complex. “En we leggen niet te veel vast. In Reflex kun je als leraar best het stuur in handen nemen en bijvoorbeeld aangeven wat er geoefend moet worden. Maar ik wil weten hoe leerlingen denken en handelen als ze alle vrijheid hebben. Wat doen ze dan? Ik ben op zoek naar deze geitenpaadjes. Want als je die in beeld hebt, kun je die ook gaan ondersteunen. Zo maak je een prototype dat rekening houdt met hoe een leerling echt wil werken.” ■